

El nou edifici de la Cambra de Comerç de Barcelona

DOSSIER DE PREMSA

Barcelona, 13 de juny de 2008

Nota de premsa

L'exposició *El nou edifici de la Cambra de Comerç de Barcelona* presenta el projecte d'arquitectura guanyador i les propostes finalistes del concurs per a la nova seu d'oficines i serveis

Barcelona, a 13 de juny de 2008.- La Cambra de Comerç de Barcelona, amb la col·laboració del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC), va inaugurar dijous 12 de juny a la sala d'exposicions del COAC la mostra *El nou edifici de la Cambra de Comerç de Barcelona*, que dona a conèixer el projecte guanyador i les propostes finalistes del concurs per seleccionar l'arquitecte o equip d'arquitectes encarregats de projectar la construcció de la nova seu d'oficines i serveis de la Cambra.

La inauguració de l'exposició va comptar amb la presència de **Jordi Hereu**, alcalde de Barcelona, **Miquel Valls**, president de la Cambra de Comerç de Barcelona, **Jordi Ludevid**, degà del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i de l'equip guanyador del concurs.

L'exposició *El nou edifici de la Cambra de Comerç de Barcelona* mostra la proposta guanyadora, realitzada per Taller de Arquitectos Colaboradores / Xavier Ferrés, així com les altres set propostes finalistes, a càrrec dels equips d'arquitectes Batlle i Roig Arquitectes, CB; Martínez Lapeña - Torres Arquitectos, SL; Carles Puig Soler; Trias de Bes Arquitectura SL; b720 Arquitectura, SL; Fernando Ansorena Marengo / Elisabeth Cantallops Dalmau / Pere Ortega Andreu; i Ricard Mercadé / Aurora Fernández Arquitectes, SL.

El concurs d'idees per al nou edifici representa el tret de sortida pel canvi d'ubicació de l'actual seu de la Cambra de Comerç de Barcelona que actualment es troba a l'avinguda Diagonal 452 i que es traslladarà a una zona contigua al sector del 22@. En concret, el nou edifici se situarà entre els carrers Pujades, Fluvià, Selva de Mar i l'avinguda Diagonal.

L'exposició ocupa 200 m2 de la sala d'exposicions del COAC i inclou maquetes, plafons, audiovisuals i les memòries de cadascun dels vuit projectes que el jurat va seleccionar en la fase final del concurs, entre les 86 propostes presentades. Un gran tapís amb la reproducció de la ubicació del solar en el plànol urbà decora la planta de la sala. La mostra podrà visitar-se a la sala d'exposicions del COAC (Plaça Nova, 5. Barcelona) fins al 28 de juny. L'accés és lliure i gratuït, i l'horari de visites és de 10 a 20 h de dilluns a divendres.

Paral·lelament, tindrà lloc dues jornades amb xerrades dedicades a la proposta guanyadora i les finalistes, en dates encara per confirmar. Aquest programa cultural respon a l'interès de l'entitat promotora del concurs a divulgar el projecte guanyador així com les propostes finalistes d'un concurs emblemàtic per a la ciutat de Barcelona. L'exposició està organitzada pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i produïda per la Cambra de Comerç de Barcelona.

Contingut de l'exposició

El concurs d'idees pel nou edifici representa el tret de sortida pel canvi d'ubicació de l'actual seu de la Cambra de Comerç de Barcelona que actualment es troba a l'avinguda Diagonal 452 i que es traslladarà a una zona contigua al sector del 22@. El nou edifici se situarà entre els carrers Pujades, Fluvià, Selva de Mar i l'avinguda Diagonal. El concurs per a la nova seu d'oficines i serveis de la Cambra de Comerç es va presentar el 9 de juliol de 2007 a la Casa Llotja de Mar de Barcelona en un acte públic presidit per Miquel Valls, president de la Cambra de Comerç de Barcelona, Jordi Ludevid, degà del COAC, i Jordi Hereu, alcalde de Barcelona. Un total de 86 propostes d'arquitectes i equips s'han presentat al concurs restringit d'idees a dues voltes amb intervenció de jurat i obert a arquitectes espanyols i estrangers.

El passat 29 de maig el jurat del concurs va fer públic el nom de l'equip guanyador: Taller de Arquitectos Colaboradores, SL (Eduard Gascón + Jordi Roig) i Xavier Ferrés. El jurat estava presidit pel president de la Cambra, Miquel Valls, i constituït pel Àngel Simon, Genís Marfà, Enric Lacalle, Enric Reyna, Josep Maria Grau i Santiago Sardà en representació de la Cambra de Comerç de Barcelona; l'arquitecte gallec Manuel Gallego i el degà Jordi Ludevid, en representació del COAC, i Oriol Clos, arquitecte en cap de l'Ajuntament de Barcelona, en representació del Consistori. L'acta del jurat, que destaca l'elevada qualitat de totes les propostes finalistes, valora la bona integració al continu urbà de la Diagonal, la sensibilitat dels recursos per la configuració del volum, la capacitat d'integrar els requeriments de la institució a acollir o el valor atemporal del projecte guanyador.

Objectius

La Cambra entén que el nou edifici ha de ser resultat del vincle existent entre la cultura arquitectònica del país i el teixit constructor que l'ha de fer possible. Ha d'esdevenir un referent de la institució que representa i d'integració a la ciutat. El projecte de la nova seu ha de tenir en compte la sostenibilitat mediambiental de la construcció, el seu comportament energètic i l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació. La Cambra culminarà el procés de modernització de la institució oferint a la ciutat un equipament emblemàtic que serà el referent aglutinador de l'activitat econòmica i els serveis empresarials.

Selecció

La primera fase del concurs va tenir per objecte facilitar, publicitar i fomentar una participació que contribuís a assolir els objectius finals del concurs, permetent la millor selecció d'equips entre els que havien mostrat interès a participar. El jurat va vetllar per la diversitat i la permeabilitat competitiva del concurs mitjançant la selecció d'equips amb una trajectòria professional consolidada al costat d'equips emergents.

Entre les 86 candidatures rebudes, el jurat va seleccionar-ne 8 per a la segona fase. En aquesta, els equips seleccionats van presentar una proposta a nivell d'avantprojecte somer. El jurat ha seleccionat la proposta guanyadora d'acord amb els criteris següents:

- Qualitat arquitectònica i de relació amb l'entorn.
- Adequació al programa funcional i als requeriments constructius i ambientals.
- Adequació econòmica.
- Justificació de la sostenibilitat en la gestió.

Emplaçament

La ubicació respon a la voluntat de la Cambra de continuar present on sempre ha estat: a la principal zona de centralitat econòmica i empresarial de la ciutat. La Casa Llotja de Mar, actual seu corporativa de la Cambra, va ser edificada al millor lloc per prendre el pols de l'activitat econòmica de la ciutat entre els segles XIV i XX. L'any 1986, la Cambra va ubicar les oficines i serveis a l'avinguda de la Diagonal molt a prop del passeig de Gràcia, al cor de l'activitat empresarial del final del segle XX. A l'inici del nou mil·lenni, una de les àrees més dinàmiques de la ciutat és l'entorn del 22@ Barcelona. Per això, la Cambra hi traslladarà les oficines i serveis.

Taller de Arquitectos Colaboradores, SL (Eduard Gascón + Jordi Roig) i Xavier Ferrés Padró

El Projecte per a la nova seu de la Cambra s'aixeca com un volum arestat i esvelt situat a la confluència de la Diagonal amb els carrers Selva de Mar i Pujades. La seva construcció ofereix la imatge d'una textura cristal·lina, tecnològica i modular, una imatge sòbria i continguda que manifesta la seva condició de lloc per al treball i seu de la Cambra de Comerç, una de les institucions més representatives de la societat civil catalana i punt de referència del món socioeconòmic del nostre país.

Confiem en el paper de la geometria com un element generador de la forma, com una eina capaç de modelar la figura trapezoïdal original en una sèrie de facetes i plans que tendeixen a alleugerar el volum, a proposar-nos visions canviants i nous angles de visió i de reflexió, tot definint unes precises regles de creixement en planta i en secció que permeten el progressiu afinament de la torre.

Aquesta successió d'operacions estableix els signes d'identitat de l'edifici: la silueta estilitzada i ingràvida de la façana a la Diagonal, el vol a la cantonada amb Selva de Mar que, a manera de gran porxo, indica l'accés principal de l'edifici, i la multiplicació de les façanes, que crea la il·lusió d'una forma cristal·lina en constant moviment.

Aquesta estratègia formal facilita que la gran escala de l'edifici contingui una idea urbana integradora i atenta a les condicions particulars de l'entorn i, especialment, en el front que dona al nou parc públic situat al llarg del carrer Pujades, on el volum es plega, s'interromp, reduint la seva alçada amb l'objecte de respondre a l'espai lliure al qual s'enfronta.

A l'interior de cadascuna de les plantes, hi disposem una zona de serveis comuns, unitària i compacta, on podem identificar dues parts: una formada per un nucli continu i estructural de formigó, i una altra de variable, que apareix en funció dels requeriments específics de cada planta amb mòduls de construcció lleugera que resolen el programa de serveis complementaris.

L'estructura de l'edifici està formada per la combinació d'un nucli rígid interior de formigó que travessa i dona rigidesa a la torre i fa front als esforços horitzontals, per una corona de pilars perimetrals d'acer i formigó, i per lloses bidireccionals alleugerades amb cassetons de poliestirè; i és, al nostre entendre, la que millor correspon a una torre de 22 plantes en què el pes propi de l'estructura no és un factor determinant.

A la façana optem pel vidre com a element bàsic del tancament, perquè reacciona davant de la llum oferint-nos una imatge dinàmica i sempre canviant de l'edifici. La façana, amb una construcció modular de 2,70 metres, respon en funció de la seva orientació, variant la proporció de zones opaques i de visió a partir d'una trama i d'unes regles preestablertes; cada mòdul disposa d'una franja estreta i allargada susceptible d'incorporar airejadors per a una ventilació natural regulable.

A les orientacions sud i oest, doblem el tancament amb una segona fulla exterior, oberta i ventilada, amb l'objecte d'evitar la formació de bosses d'aire calent, a la vegada que explorem les possibilitats figuratives d'aquest element arquitectònic com a plans autònoms que se superposen al tancament interior.

Batlle i Roig Arquitectes CB

El projecte planteja per a la seva ubicació, programa i significat específic, un important repte. La complexitat del solar, que recull les diferents alineacions de l'Eixample –la trama Cerdà i la Diagonal– i les ordenances específiques que fan referència tant a l'alçada com a l'ocupació són, sens dubte, amb què aquestes dades es plantegen. La nostra proposta ha buscat els seus referents en uns valors més genèrics i sens dubte més transcendents.

La Cambra: icona urbana i imatge corporativa

Construir un edifici corporatiu que per la seva alçada tindrà una influència rellevant en el perfil de la ciutat vol dir reflexionar sobre el seu caràcter icònic i com la imatge corporativa el determinarà. Comerç, Indústria i Navegació suggereixen - no només etimològicament si no fins i tot per la memòria col·lectiva de la ciutat a partir de la seua actual de la Llotja, tan implicada en l'imaginari barceloní- un caràcter de solidesa, seguretat i força i, a la vegada, d'agilitat, moviment i transacció.

Traslladar això a l'edifici ha estat des del començament la nostra intenció. L'edifici s'hauria de sumar a la ciutat amb una presència pròpia i específica; no autoritària, però sí rellevant. S'hauria d'individualitzar respecte dels altres edificis d'alçada similar i hauria de fer que el seu caràcter icònic traduís al mateix temps la imatge corporativa de la Cambra.

Les imatges prèvies amb què vam treballar assenyalaven una forma en punta de llança, a la manera d'una formació pètria mineral, o bé d'un pal d'embarcació ampli i poderós que senyalava, clavat a terra, la seva presència a la ciutat. El caràcter mineral que faria referència a la indústria i al comerç es barrejava amb un cert aspecte naval que la forma angulosa de l'edifici podria recuperar. No es tractava, però, d'un mer exercici estilístic, sinó que calia fonamentar aquest apropament entre imatge corporativa i presència urbana amb valors objectius mediambientals i programàtics.

La Cambra: edifici sostenible i organisme mediambiental

Un edifici sostenible passa majoritàriament per entendre'l com un organisme mediambiental. Com un element que resol els seus problemes energètics i de confort des de la comprensió de la seva implantació i des de la pròpia capacitat de resoldre'n les necessitats energètiques. El solar de forma trapezoïdal està orientat de manera que una de les seves arestes mira directament cap al sud. Això fa que, d'una banda, puguem organitzar la captació solar a coberta de forma senzilla, tot inclinant-la en la direcció correcta, i que de l'altra, puguem diferenciar les proteccions solars de cadascuna de les cares. Així, coincidint en la façana més exposada al sud, que té continuïtat amb la inclinació de la coberta, es dissenya un sistema de protecció solar en *brise-soleil* en bandes horitzontals. Les altres tres façanes, que tenen orientacions més beneficioses, es dissenyen mitjançant un *brise-soleil* en bandes verticals.

Aquesta especialització permet diferenciar el caràcter tèrmic de les diferents façanes sense afectar-ne la imatge. La composició vertical de les lames de *brise-soleil* aporta verticalitat i col·labora amb l'aspecte de formació mineral que es vol donar a l'edifici. D'altra banda, s'aprofita l'orientació sud i l'alçada de l'edifici respecte dels edificis del voltant per col·locar a la coberta un sistema de captació solar. Per millorar aquesta captació, proposem inclinar el coronament superior, el que, al seu torn, accentua la imatge icònica de l'edifici, acostant-lo a la forma d'un pal d'embarcació o d'una pirita mineral.

Martínez Lapeña - Torres Arquitectos, SL

L'edifici es proposa aïllat, separat del seu context i més baix al llarg de la diagonal; les seves vint-i-dues plantes el converteixen en una torre singular i autònoma.

El volum de la torre sembla que s'aprimi o s'eixampli depenent des d'on se'l miri, per causa dels bisells triangulars alternats de les cantonades. La seva presència és inquietant, però respectuosa amb les alineacions dels carrers que l'envolten. A la cruïlla dels carrers Selva de mar i Pujades, la cantonada que arriba a terra recupera la de l'Eixample Cerdà a 45°.

A aquest volum prismàtic de vuit cares, li entra la llum a través d'obertures verticals que, a la cara exterior del mur de façana, són més estretes que a la interior mitjançant el bisellat del gruix del mur. Així, la superfície de vidre és gairebé el doble de la del forat exterior. Les fileres de finestres es desplacen horitzontalment en cada planta seguint les inclinacions que provoquen els bisells de les cantonades. La línia de coronació de les façanes és una línia poligonal disposada perpendicularment a les arestes dels bisells en cada cara del prisma. Per a la protecció solar, es col·loquen uns alerons-persiana que canvien de posició i d'inclinació segons la seva orientació; a la façana nord-est no són necessaris. Totes les superfícies i els alerons exteriors de les façanes estan revestits d'alumini de color de plata, així com també les fusteries.

El mur exterior perforat de finestres és, juntament amb el nucli de comunicacions verticals i de serveis, l'estructura portant de la torre.

A la planta baixa, la separació entre el dos edificis provoca un pas obert, contigu als porxos de l'edifici veí i que comunica l'avinguda diagonal amb el nou jardí situat a l'espai obert que creen els edificis de la mansana.

Abans del vestíbul de l'edifici de la cambra de comerç s'organitza un atri exterior, tot i que cobert, al qual s'entra passant per les columnes de doble alçada de la planta baixa i que esmorteix el pas de la vorera de la diagonal cap a l'interior. Aquest és un espai que es pot tancar amb portes que es recullen als laterals dels pilars.

En coberta es col·loquen les màquines de les instal·lacions que alimenten els terres tècnics de totes les plantes i que es protegeixen amb una gelosia de plaques fotovoltaïques i de captació solar. Aquestes gelosies laminars fan funció de *brise-soleil* sobre els patis, enjardinats i vidriats, de direcció i presidència de les dues últimes plantes.

Les vint-i-dues plantes de l'edifici, tot i que van canviant subtilment de forma, una rere l'altra, mantenen sempre la mateixa superfície de 940 m².

Respecte als paràmetres del pla especial, l'edifici conserva l'alçada màxima reguladora i l'edificabilitat. Es proposa ocupar l'àrea marcada com a equipament 7b des de la planta baixa, per guanyar d'aquesta manera la superfície necessària per planta que permet distanciar-se de l'edifici veí.

Carles Puig Soler Arquitecte i Associats

El projecte que es proposa no és només un edifici. És un sistema d'organització que tracta de combinar forma, funció i emoció.

La proposta no es puntual ni final, sinó que és continua. Tracta de definir regles i donar sentit a les necessitats que aniran apareixent al llarg del procés projectual i constructiu i del posterior cicle de vida de la nova seu de la Cambra.

El canvi a una nova seu corporativa pot permetre a la Cambra de Comerç i a altres entitats corporatives la definitiva introducció d'una cultura corporativa i empresarial orientada cap a un permanent estat de canvi i superació. Aquest projecte pretén ser-ne el suport.

La representativitat de la nova seu: un valor essencial

A la singularitat de la situació –avinguda Diagonal i volumetria en alçada– només cal introduir-hi una variable necessària per la natura de la institució que ha d'allotjar: la representativitat. La resposta a aquest requeriment intangible es concreta en una tonalitat daurada que revesteix exteriorment el sistema de protecció solar de la façana. Un sistema que permet assolir valors mediambientals també atorga representativitat a la Cambra de Comerç. Les incidències de la llum permetran, gràcies a la seva tonalitat daurada, múltiples percepcions que ens remetran a un sistema viu i mutant com el barri i la societat en què habita.

El projecte de la nova seu de la cambra és la definició d'un sistema

La definició d'un sistema permet la interacció de totes les parts que l'han de compondre i que han de conviure durant la redacció del projecte, la construcció i el cicle de vida de la nova seu. La sistematització permet simplificar, facilitar la negociació entre les parts per assolir un resultat coherent i eficaç d'acord amb els principis i finalitats de l'edifici. És un plantejament holístic que permet entendre el nou edifici no com una suma d'elements i capítols, sinó com el resultat de les relacions entre aquests. És una negociació, no una imposició.

Elements de l'edifici

Per assolir una màxima eficiència i optimització programàtica i funcional, l'edifici s'estructura concèntricament en quatre parts:

- a) Nucli: Integra totes les necessitats de comunicació vertical.
- b) Circulació en anella. Relaciona i connecta la diversitat de funcions espacials en un únic espai continu.
- c) Espai de treball: la qualitat ambiental és qualitat en el treball. La proposta és d'espais oberts, lliures i flexibles disposats al llarg del perímetre de tot l'edifici i entorn del nucli central, amb una mínima distància des de qualsevol lloc de treball a la façana exterior.
- d) Envoltent: un sistema de façana que qualifica una oficina humana.

b720 Arquitectura, SL

La Cambra de Comerç i el Poblenou, entre la tradició i la innovació

Per una banda, la Cambra: una institució contemporània d'arrels centenàries, equilibri entre passat i futur. Per l'altra, el Poblenou: un teixit urbà amb un fort passat industrial, reformulat. Tot plegat exigeix un edifici que cerqui el futur tenint en compte el passat; que articuli un missatge que vagi de la tradició a la innovació.

Els símbols en un edifici que pretén ser emblemàtic però no icònic per si mateix

La singularitat es concep com una síntesi de la contenció formal i la innovació tecnològica, tot intentant generar arquitectura des de la tècnica edificatòria, fugint de formalismes poc justificables i lligant a aquests paràmetres els referents simbòlics.

Racionalitat tipològica com a resposta als condicionants formals

L'exempció en alçada amb una mitgera contigua, la incidència de la radiació solar i l'eficiència energètica, la possibilitat de generar un edifici flexible, i el condicionant urbanístic, determinat per la volumetria específica, es resolen generant un nucli a la façana sud-oest que permet una certa transparència, així com la il·luminació natural d'escaleres, vestíbuls i banys. A més, s'ha establert una gradació vertical que va dels espais d'ús públics als d'ús més restringit. Com a referència exterior, s'arrodoneixen les arestes buscant la racionalitat i la simplicitat i vinculant-la a les xemeneies industrials que continuen simbolitzant el Poblenou.

Planta diàfana de gran llum estructural

La disposició del nucli tècnic de comunicacions i serveis en un dels laterals de la planta, juntament amb l'ús d'estructures de formigó posttensat, permet gaudir d'espais diàfans de gran llum estructural i d'una planta lliure fàcilment adaptable basada en la modulabilitat i l'estandardització de les diferents distribucions interiors. D'altra banda, la combinació amb un sistema de climatització mitjançant inductors i espais tècnics repartits per plantes permet alliberar l'edifici de l'existència de plantes tècniques i salvar la llum estructural sense ajuda d'altres suports intermedis.

Pell ceràmica: innovació a partir de la tradició

Es presenta una façana lleugera, ventilada amb revestiment ceràmic, realitzada mitjançant l'aplicació d'una peça de ceràmica de porcellana versàtil amb la possibilitat de ser perforada i armada, i apta per a ser col·locada tant en forma de revestiment com de gelosia, de tal manera que es pot fer una modulació precisa de la incidència solar.

Paràmetres mediambientals: Edifici classe A/B d'eficiència energètica

La façana, de doble pell, es sensible a les orientacions de la radiació solar. Així, mentre aquella regula el grau d'incidència de la radiació solar, la pell interior controla l'aïllament tèrmic. Això es complementa amb la utilització d'un sistema de climatització flexible, descentralitzat per plantes amb el sistema *free-cooling*, que aprofita al màxim les propietats del clima temperat i garanteix una reducció del 60-70% de les emissions de CO₂/any en comparació amb un edifici estàndard.

Trias de Bes Arquitectura SL

L'enunciat del projecte es formula des d'una qüestió que recau sobre la capacitat màxima funcional del gàlib d'actuació; és a dir, entenem que el valor patrimonial més alt que haurà de tenir l'edifici és aquell que proporcionarà més capacitats i flexibilitats d'usos en el futur. Això és precisament la sostenibilitat més important. Es projecta, per tant, un edifici que al llarg del temps pot admetre qualsevol ús i que serà l'operació més rendible i sostenible, ja que és la que mantindrà més valor amb menys energia.

D'aquestes consideracions, en surt el següent enunciat: Quina és la superfície diàfana amb més amplada que es pot inscriure en el gàlib d'ordenació del solar?

La resposta ens la proporciona la geometria i el resultat és un espai que ve configurat per les directrius pròpies de l'Eixample; que proposa el nucli d'accessos a la mitgera; que obté i ofereix façana perimetral en tot el gàlib del solar; que relaciona i connecta tots els espais públics, des de la Diagonal fins a la plaça interior; que permet organitzar l'accés a l'espai diàfan des del centre; i que ofereix la possibilitat de tenir espais de serveis ventilats i il·luminats de forma natural. Però, a més, dóna la possibilitat de tenir el transport vertical i els vestíbuls de planta entesos com a espais també principals i de relació.

Amb l'organització de la planta s'obté una proporció volumètrica que expressa de manera clara la relació entre espais servidors i espais servits. Aquesta expressió és la que proporciona l'equilibri buscat entre què representa a Barcelona i la relació entre un edifici singular i un perfil reconeixedor. L'edifici adquireix la forma com a conseqüència de la seva funció interna i no a l'inrevés, adequant la funció com a conseqüència d'una forma a priori subjectiva. Aquesta actitud és la més rigorosa per a la formulació de l'enunciat del projecte.

El tractament dels envolupants s'ha plantejat des del rigor de guardar un equilibri entre la tecnologia i l'economia de mitjans. Entenem que el vidre és l'element que amb millor preu pot incorporar més tecnologia i, a la vegada, demanar un manteniment mínim; per tant, és la matèria primera de l'envolupant de l'edifici. Es proposa una façana que, sense acudir a la sofisticació de pells successives ni a formes basades en llenguatges retòrics, troba les seves referències en la tradició dels vitralls de l'Eixample o els tractaments vitrificats de la ceràmica catalana.

Un tractament de matisació del vidre per la seva cara exterior proporcionarà a l'interior de l'edifici un nivell lumínic adequat i confortable per a l'ull humà; i, des de l'exterior, una combinació de llums especulars i absorbents que emfatitzen els moviments de l'envolupant i controlen l'enlluernament i els reflexos de l'entorn. Aquest tractament és una triangulació que, en el sentit contrari al moviment del sol, proporciona una imatge sorprenentment catalana i barcelonina, donant a la proposta una expressió que guarda l'equilibri en la relació entre volum, tipologia i llenguatge.

Ricard Mercadé - Aurora Fernández Arquitectes, SL

El nou edifici de la Cambra de Comerç està ubicat al sector de llevant de l'avinguda Diagonal. El Pla Especial és extraordinàriament restrictiu i defineix uns gàlils i una edificabilitat que per ser esgotada no permet marge de maniobra.

Les visions més representatives del nou edifici són les corresponents a les façanes de la Diagonal i el carrer Selva de Mar: la primera, per motius de representativitat i la segona, per la seva presència i dimensió. La façana oest veu alterada la seva entitat pel fet de tenir un edifici mitger.

La concepció de l'edifici respon a unes premisses de sortida: Accés principal per l'avinguda Diagonal; Obtenir una planta tipus tan diàfana com sigui possible; Imatge identificativa de l'entitat a la qual representa; Funcionalitat i flexibilitat; Representativitat dels espais

nobles; Confort per a l'usuari; Relació amb el teixit urbà existent

La proposta contempla una ubicació excèntrica dels nuclis de comunicació verticals que es disposen al llarg de la façana oest, disposició que aporta:

- Una planta totalment diàfana, avantatjosa tant per a les plantes d'oficines com per a les plantes singulars, especialment per a la que acull l'auditori.
- Màxima flexibilitat.
- Eficàcia del disseny de les instal·lacions, que es concentren en una banda permetent diferents sistemes i dissenys de distribució a la planta.
- Protecció solar, en situar les zones més opaques del programa a la façana més castigada per la radiació directa, a la qual combat alhora que allibera les façanes més privilegiades.
- Integra la mitgera amb una decisió arquitectònica.

La proposta potencia la façana amb més presència, la del carrer Selva de Mar. Es planteja una successió de plans inclinats de vidre, singularitzats per la triple alçada en la seva base i en el coronament, que corresponen a les plantes més emblemàtiques de l'edifici.

La resta de façanes deixen el protagonisme a l'anterior. Es plantegen amb un sistema de mur cortina amb una modulació uniforme de gran format que crea un ampit de 70 cm. Les façanes es veuen enriquides i personalitzades per elements que responen tant a criteris de funcionalitat com de control solar: brise-soleils amb plaques fotovoltaïques que acompanyen les obertures de la façana sud; doble pell de vidre serigrafiat que protegeix les sales i els despatxos de la façana oest. Aquest element integra la imatge corporativa de l'entitat; el joc de volums de l'accés; la terrassa de les plantes superiors a la façana sud.

Sota rasant trobem una planta noble que acull la sala auditori. El seu disseny permet polivalència i un sistema mòbil de grades en possibilita l'ús com a sala d'actes graonada o bé com a sala diàfana plana.

Les dues últimes plantes acullen la part més representativa. La singularització d'aquestes no es confia només als acabats; s'hi inclouen solucions arquitectòniques poc habituals que confereixen caràcter a la proposta.

Fernando Ansorena, Bet Cantalops, Pere Ortega, Saeta Estudi

El nou edifici de la Cambra de Comerç serà modern i tecnològicament avançat i estarà profundament arrelat en la cultura constructiva catalana.

L'edifici és un prisma de base trapezoïdal irregular amb un costat en corba que ressegueix la forma del solar en tota la seva alçada. La proporció entre el perímetre i l'alçada fa que en tres de les cares sigui molt poc esvelt.

Perquè la torre tingui proporcions més harmòniques, s'actua a quatre nivells: 1) Separant l'edifici del paviment; 2) Quatre talls verticals de diverses plantes situats en cares i alçades diferents que es van estrenyent a mida que s'endinsen en la planta; 3)

Variabilitat de l'alçada dels ampits; 4) Variabilitat de l'alçada de la peça

La pell ceràmica dóna protecció solar i tèrmica i s'adapta, mitjançant control remot, a les condicions climàtiques i lumíniques, amb el consegüent estalvi energètic. La separació entre l'envidrament i la pell crea una càmera d'aire ventilada i protegeix els vidres de la brutícia. L'edifici és sobri –per la seva simplicitat i repetició del detall– i característic –per la vibració, el color variable i la mobilitat. La ceràmica és una aposta per un material de tradició local, característic de l'arquitectura catalana de més projecció internacional, des de Gaudí a Bonet Castellana i Miralles, reinterpretat a fi d'adaptar-lo a les exigències tècniques i mediambientals actuals.

L'àrea oberta és un sol espai que ocupa la planta baixa, part del soterrani primer i l'altell obert. L'espai diàfan, de gran alçada, només està interromput per la presència dels pilars que recorren en diagonal el volum fins al perímetre, per alliberar l'espai. El nucli de comunicacions i instal·lacions serà un volum estructuralment resistent. Al davant, l'escala que comunica l'atri amb el *foyer* de l'auditori, al soterrani -1 dóna continuïtat visual i espacial. El CAE formarà part d'aquest gran espai de representació i benvinguda, a l'altell. L'accés és clar, eficient i interessant, amb les escales mecàniques que discorren per l'exterior mirant cap al parc.

L'àrea mixta ocupa les tres primeres plantes de l'edifici. Les aules i sales de reunions es distribueixen en el perímetre amb el passadís de circulació i els espais comuns al voltant del nucli. La recepció se situa just davant del vestíbul d'escaleres i d'ascensors. La planta de la cafeteria es troba al tercer pis. L'*office* se situa a la mitgera, amb l'edifici d'oficines del costat. S'hi podrà accedir directament des del vestíbul, per fer el proveïment sense interrompre els fluxos de circulació. Al costat sud, s'hi concentraran els menjadors privats i la terrassa, vinculada a un dels talls verticals.

Les plantes de direcció i presidència s'organitzen a partir d'eixos paral·lels al nucli i a la façana del parc. A la planta de presidència, una làmina d'aigua que serveix de dipòsit en cas d'incendi és l'eix vertebrador que organitza l'espai. El nucli puja pràcticament intacte fins a dalt de tot. En tot l'espai que queda a l'esquerra de la làmina d'aigua, per sobre de la coberta hi haurà una pèrgola de plaques fotovoltaïques .

Crèdits de l'exposició

Organització i comissariat:

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i Cambra de Comerç de Barcelona

Producció:

Cambra de Comerç de Barcelona

Coordinació:

Àrea d'Activitats Culturals de la Demarcació de Barcelona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Àrea de Patrimoni i Identitat Corporativa de la Cambra de Comerç de Barcelona

Disseny exposició:

Àrea d'Activitats Culturals de la Demarcació de Barcelona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Disseny gràfic:

David Torrents

Producció visuals:

Magnètic Films

Fusteria:

Carpinteria-Ebanisteria J. Oliver

Lampisteria:

Gascó Ventosa. Instal·lacions

Pintura:

Ango Decoración

Gràfica:

Spert

Paviment:

IdeoGraphis

Tianes

Equips de vídeo:

Sono

Empresa col·laboradora il·luminació:

iGuzzini Illuminazione España, S.A.

Agraïments:

Eduard Gascón i Jordi Roig, TAC Arquitectes, amb Xavier Ferrés; José Antonio Martínez Lapeña, Elías Torres Tur Martínez Lapeña - Torres Arquitectes; Carles Puig Arquitecte I Associats S.L.P; Juan Trias de Bes – TDB Arquitectura; Fernando Ansorena, Bet Cantallops, Pere Ortiga, Saeta Estudi; Ricard Mercadé / Aurora Fernández arquitectes; Batlle i Roig Arquitectes; Fermín Vázquez (b720 Arquitectos)

Per a més informació

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya - Departament de Comunicació

Tel.: 93 306 78 45. A/e: comunicacio@coac.cat

Cambra de Comerç
de Barcelona

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya